

mægtige og stærke Tjener. Det sker ikke ved, at man, som det paastaas, vil have Staten til at lægge sin kolde og klamme Haand paa Erhvervsliv og andet — jeg undrer mig for øvrigt over, at man vil tale om Statens kolde og klamme Haand og i samme Aandedræt kræve, at samme kolde og klamme Haand skal ligge beskyttende over Statskirken; naar man mener, den vil virke lammende og ødelæggende paa en Skotøjsfabrik, saa undrer det mig, at man er saa ivrig for at mene, at Staten skal være den bærende og beskyttende, naar Talen er om Statskirken. Det egner den nuværende Stat sig ikke til, tværtimod, thi den nuværende Stat, de nuværende Embedsmænd, vil være de daarligste af alle til at lede og ordne Forholdet. Det, vi ønsker, er, at det arbejdende, det forbrugende Samfund skal sætte sig i Besiddelse af Samfundets mægtige Hjælpe-midler, saa der bliver nok til alle, og ingen kommer til at savne.

Men af Hensyn til det lille Skridt fremad, som vi haaber at gøre ved det kommende Valg, vil vi stille en Dagsorden for om muligt at faa skabt Betingelser for et andet Styre i Landet, et Styre, som kan føre os et lille Skridt fremad mod Maalet, et lille Skridt fremad i Retning af bedre Kaar for de arbejdsløse, Fjernelse af Militærforliget, bedre Kaar for Industrien. Og det er mit Haab og min Fortrøstning, at der vil være gode Hjælpere for Socialdemokratiet, saa vi kan komme ind i en god, sund, demokratisk Udvikling her i Landet.

Pürschel: Jeg tror, jeg vil være i Overensstemmelse ikke blot med næsten alle ærede Medlemmer her i dette høje Ting — og dette er jo en saa sjælden Ting, at man ikke bør lade være at glæde sig over den, naar den forekommer —, men ogsaa med saa at sige hele Offentligheden, naar jeg udtaler Ønsket om, at den Finanslovdebat, som vi nu er begyndt paa, maa blive holdt indenfor rimelige Grænser, at vi ikke atter i Aar skal høre en Talestrøm flyde ud over alle Bredder til lige Rædsel for dem, der skal høre paa den, og for dem, der af denne Talestrøm skal danne sig et Indtryk af, hvad den lovgivende Forsamling mener. Vi har i mit Parti, hvis det ikke viser sig, at man kan naa frem ad anden Vej, under Overvejelse at stille et Forslag om Ændring i Forretningsordenen, saaledes at det klart kan ses, hvem der vil være med til at gøre noget virkelig for en fornuftig Begræns-

ning, og hos hvem Modstanden derimod ligger.

Et Ønske, der ligger ganske paa Linie hermed, er Ønsket om at faa begrænset Lovgivningsvirksomheden noget. Dette Ønske blev i 1920 udtalt af en menig konservativ Rigsdagsmand, det var i Fjor naaet frem til at blive udtalt af Venstres daværende Ordfører ved Finanslovbehandlingen, den nuværende højtærede Forsvarsminister, og i Aar har vi set og set med stor Glæde, at ogsaa den højtærede Statsminister har udtalt sig for en Gennemførelse af dette Ønske, der deles af vide Kredse i Befolkningen, og saa vil vi haabe, at dette Ønske virkelig maa blive gennemført i Aar. Jeg er ikke blind for, at der er store Vanskeligheder derved under et parlamentarisk Regimente, hvor der er en dyb, menneskeligt forstaaelig Tilbøjelighed hos Ministrene til at ønske deres Navne prentet under betydningsfulde Lovforslag; men jeg gaar ud fra, at de nuværende udmærkede Ministre vil være i Stand til i Aar at beherske denne Lyst, og at Statsministerens Program altsaa paa dette Punkt vil gaa en glørværdig Fremtid i Møde.

Det er nødvendigt at begrænse dette Lovgivningsarbejde dels af Hensyn til Rigsdagsmændene, dels af Hensyn til Befolkningen, af Hensyn til Juristerne, der ikke kan følge med, og endelig af Hensyn til Parlamentets hele Værdighed. Rathenau giver i sin Bog „Den nye Stat“ en Skildring af det trætte Parlament, som efter en lang Debat vedtager et eller andet ret tilfældigt. Han giver en bidende Skildring af, hvorledes Ministeren, haardt-pumpet med Oplysninger fra Ministeriet, møder frem og afleverer disse Oplysninger for et Kammer, der maaske forstaaer dem, maaske ikke forstaaer dem, maaske tager Hensyn til dem, maaske ikke tager Hensyn til dem. Selv om denne Skildring naturligvis er overdreven, kan det ikke nægtes, at den rummer et vist Stænk af Sandhed og et Stænk af Sandhed, som gør et vist Indtryk paa den offentlige Mening og derigennem paa Respekten for den lovgivende Forsamling, denne Respekt, som er uundværlig for enhver lovgivende Forsamling.

Jeg kan paa mit Partis Vegne give vor fulde Tilslutning til Statsministerens Ønske om Besparelser og vort Tilsagn om Villighed til i det store og hele at resignere med Hensyn til Ønsker om nye Udgifter, hvorved jeg dog maa tage visse Reservationer, som vi senere kan komme